

Kysymys	E 4/2023
Tekijä	Anna Starbrink Hanna Katrín Friðriksson Ola Elvestuen Jouni Ovaska Michael Aastrup Jensen
Vastaanottaja	Pohjoismaiden hallitukset

E 4/2023 Kirjallinen kysymys pohjoismaisesta koordinoinnista tulevan EU-komission työohjelman laadinnassa

Pohjoismaiden hallituksille

Seuraavat europarlamenttivaalit pidetään kesäkuussa 2024. Vaalituloksen pohjalta muodostetaan uusi Euroopan komissio ja laaditaan sille työohjelma. Ohjelmaa työstehtään jo, ja kaikilla sidosryhmillä on mahdollisuus esittää siihen omia näkemyksiään. Tämä on tärkeää tehdä nyt ennen kuin ohjelmaa aletaan kirjoittaa. Suuret linjat hahmotellaan nyt.

Pohjoismaista kolme kuuluu EU:hun ja kaksi on sen ulkopuolella. Tämä käytännön ero asettaa tiettyjä rajoitteita pohjoismaiselle EU-yhteistyölle silloin, kun päätökset tekee Eurooppa-neuvosto. Koska Norja ja Islanti istuvat ”toisella puolella pöytää”, eivät kolme EU:n jäsenmaata esimerkiksi aina voi jakaa luottamuksellisia tietoja niiden kanssa.

Mitään estettä ei sen sijaan ole *proaktiivisemmalle* pohjoismaiselle EU-yhteistyölle eurooppalaisen agendan muotoilemisessa. Yksittäiset Pohjoismaat kamppailevat nimittäin saman problematiikan kanssa: miten tehdä proaktiivisempaa EU-politiikkaa? Pohjoismainen yhteistyö voisi tässä luoda lisäarvoa.

Uusi EU-komissio tulee käsittelemään laajan skaalan asiakysymyksiä, jotka koskevat muun muassa naapuruus- ja laajentumispolitiikkaa, strategista autonomiaa, talouskasvua ja eurooppalaista vihreän kehityksen ohjelmaa (Green Deal).

Pohjoismaat ovat vahvoja puhuessaan yhdellä äänellä. Eurooppa kuuntelee meitä, kun viestimme asioista, jotka kiinnostavat myös unionia (esimerkiksi rajaesteet, vapaa liikkuvuus, turvallisuuspolitiikka ja ympäristö). Ison-Britannian irtautuminen EU:sta on lisännyt kysyntää pohjoismaisia ratkaisuja kohtaan.

Yhteisen viestin välittäminen edellyttää yhteistä tilannekuvaa sekä yhteistä suunnittelua ja organisointia, jota Pohjolalla ei aina ole ollut. Lisäksi tarvitaan halua ja kykyä muodostaa koalitioita.

Tämän perusteella esitämme Pohjoismaiden hallituksille seuraavat kysymykset:

Millä tavoin Pohjoismaiden hallitukset aikovat työskennellä kesäkuun 2024 vaaleja ajatellen ja osallistua uuden EU-komission työohjelman laatimiseen?

Mikä on Pohjoismaiden tärkein viesti tulevalle EU-komissiolle?

Millainen merkitys hallitusten mielestä on yleisesti sillä, että Pohjola toimii yhteisenä rintamana Euroopassa?

Pohjolassa 2. kesäkuuta 2023

Anna Starbrink
Hanna Katrín Friðriksson
Ola Elvestuen

Jouni Ovaska
Michael Aastrup Jensen